

ESG-LEDELSESRAPPORT 2020

Miljømæssige (E), sociale (S) og virksomhedsledelse (G)

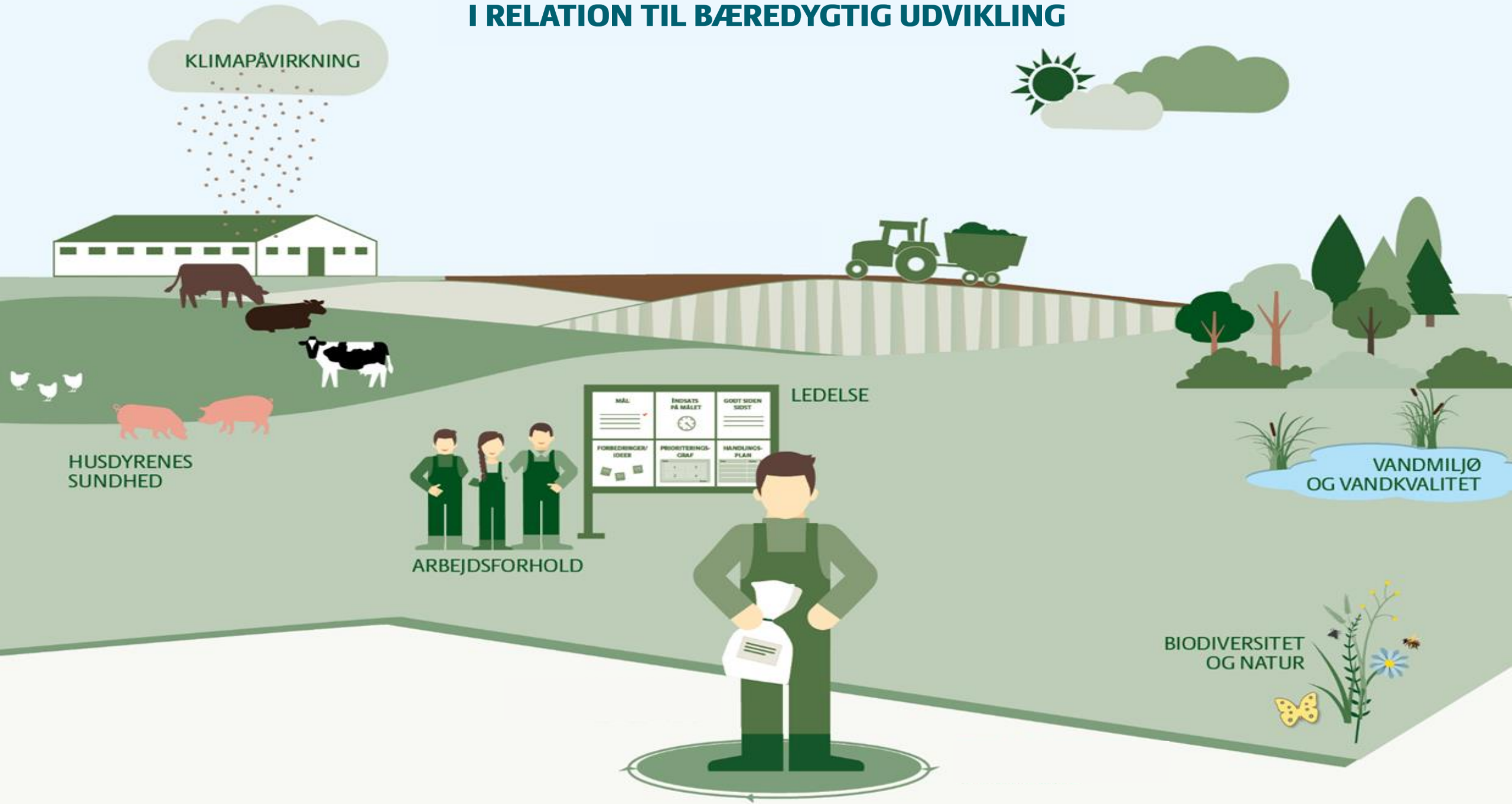
Mælkeproducent
Økovej 19
1020 Landsbyen

CVR nr.: 123456

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

EN LANDBRUGSBEDRIFTS FORRETNINGSMODEL I RELATION TIL BÆREDYGTIG UDVIKLING

Indhold i ESG-ledelsesrapport

1. Kernefortælling
2. Tiltag for en bæredygtig udvikling
3. Fremtidige tiltag for en bæredygtig udvikling
4. ESG-forhold i virksomheden
5. Anvendt praksis

Miljømæssige forhold (E):

- Klimaudledning
- Natur og biodiversitet
- Vand og luftkvalitet

Sociale forhold (S):

- Køernes sundhed og velfærd
- Arbejdsforhold og arbejdsmiljø
- Socialt ansvar

Forhold i virksomhedsledelsen (G):

- Virksomhedsledelse
- Efterlevelse af love og regler

Kernefortælling

Virksomhedens historie og værdigrundlag

I 2008 overtog jeg gården efter min far og er nu 3. generation på gården, hvor min far stadig hjælper til.

I starten troede jeg, at det rigtige var hurtigt at skalerede bedriften og køre gården som en industri. Men da vi ville udvide, satte først miljøhensyn og senere finanskrisen en stopper for den tanke.

Det tvang mig fra starten til at opbygge det værdigrundlag, der stadig kendetegner min bedrift:

- Vi skal holde gården i en størrelse, hvor vi selv kan være med til alt. Det er stadig det, der er motivationen i dagligdagen.
- Vi skal have fokus på at få det bedste ud af det, vi har, og dermed løbende udvikle os.

Milepæle i virksomhedens historie

- Vi fik malke-robotter i 2010: Vi har oplevet det som en fordel for køerne og vores arbejdsmiljø.
- I 2014 blev en stor del af vores JB11 jorde omlagt fra intensivt landbrug til græsmarker, hvilket reducerede vores CO2 udledning og øger biodiversiteten på gården.
- Vi blev økologisk certificeret i 2016: Både dyrevelfærdsmæssigt og økonomisk har det været en positiv udvikling. Som økologiske landmænd har vi to dyrevelfærdshjerter.
- Vi er næsten selvforsynende med foder. P.t. afprøver vi modeller for selv at producere protein, det eneste foder vi stadig køber.
- Nu er vi der, hvor vi kan udvide ude at gå på kompromis med vores værdigrundlag

Mit personlige fokusområde

- Mit personlige fokusområde er dyrevelfærd. Motivationen for dette fokus er både etisk og økonomisk. Etisk betyder det noget, at jeg kan se, at dyrene har det godt. Økonomisk viste omstillingen til økologi, at bedre dyrevelfærd giver mere mælk og færre omkostninger pr. ko.

**Ambitionen og
motivationen**

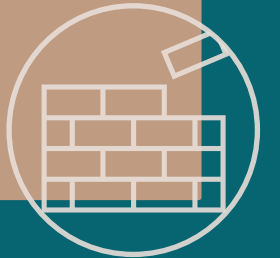
- Første skridt på vejen er at bygge en ny stald med mere plads pr. ko, velfærdsområder og bedre mulighed for isolation.
- Målet er, at alle gårdens tal for dyrevelfærd skal ligge over landsgennemsnittet fra 2022 og frem.
- Derudover er det et mål at få et tredje dyrevelfærdshjerte i 2023.

Mål og skridt på vejen

- I 2020 lykkedes det os at nedbringe ko- og kalvedødeligheden markant sammenlignet med 2019, således at vi nu ligger under landsgennemsnittet.

Status

Status for tiltag for en bæredygtig udvikling

Miljømæssige tiltag	Sociale tiltag	Tiltag for virksomhedsledelsen
• Vikke og lupiner i markplanen skal begrænse indkøb af protein	• Lægge arbejdsplaner, som passer med de ansattes familieliv og fritid • Besøg fra skoler	• Komme ud og få inspiration udefra, f.eks. økologiårsmøde

Fremtidige tiltag for en bæredygtig udvikling

I vores virksomhed arbejder vi med en lang række af tiltag, som alle bidrager til vores bæredygtige udvikling i fremtiden.

Vi har bl.a. fokus på 3 tiltag, der skal styrke virksomhedens bæredygtige udvikling, ligesom det skal forbedre indikatorerne i vores ESG-rapportering:

Klimapåvirkning

Vi får lavet klimaregnskab og handlingsplan fra 2020. For at reducere virksomhedens klimapåvirkning, undersøger vi mulighederne for at indgå i et samarbejde om biogas. Dette forventes at reducere virksomhedens klimapåvirkning med 37 tons CO₂-eq om året.

Ligeså undersøger vi mulighederne for at fodre med fedt, som vil give en reduktion på 55 tons CO₂-eq om året. Samtidig undersøger vi klimaeffekterne fra vores JB11 jorde.

Køernes sundhed og velfærd

For at styrke køernes sundhed og velfærd, har vi fokus på at begrænse smittetrykket mod yver og patter, som skal gerne give en positiv effekt på vores nyinfektionsprocent.

Virksomhedsledelse

Ved at skabe et virksomhedsoverblik over virksomheden, samt udarbejde og løbende opdatere virksomhedens SWOT-analyse, regner vi med dette vil styrke virksomhedens ledelse og strategi. Ligeså har vi udarbejdet planer for at sikre drift ved nedbrud og kriser, ved at lave en risikoanalyse.

Miljømæssige forhold i virksomheden

Beskrivelse af forhold

Klima	Natur og biodiversitet	Vand og luftkvalitet
Landbrug & Fødevarer præsenterede i 2019 en ambition om at være klimaneutrale i 2050, og rejsen imod klimaneutralitet er allerede begyndt. Klimapåvirkning fra landbrugets primærproduktion kommer primært fra udledning af kuldioxid (CO₂), fra energiforbrug og organogene jorde, lattergas (N₂O) fra gødningsudbringning samt metan (CH₄) fra dyrenes fordøjelse samt fra gødningsopbevaring. Klimainsats er et afgørende tema bl.a. som følge af landbrugets egen vision om klimaneutral fødevarer produktion i 2050. Klimatiltag kan i mange tilfælde spare på ressourcer og dermed forbedre økonomien.	Biodiversitet betyder mangfoldigheden af levende organismer. Ordet er dannet af ordene "bio", der betyder liv, og ordet "diversitet", der betyder forskellighed. For at sikre mangfoldigheden af liv er det væsentligt at have fokus på de arter, der er mest akut truede. Det vil sige de arter, der er i størst risiko for at forsvinde fra et område eller helt at uddø. Det handler derfor om at sikre og bevare sjældne og truede arter, der hvor de er. Landbruget kan gøre en positiv forskel for naturen og biodiversiteten, fordi tabet af biodiversitet først og fremmest skal standses på selve naturarealerne. Mange af Danmarks naturarealer ejes af landmænd. På bedriftsniveau kan den enkelte landmand gøre en indsats og prioriteringen af indsatsen bør tage udgangspunkt i de eksisterende naturarealer.	For at bedriften kan bidrage til en positiv udvikling af Danmarks luft og vandressourcer, skal der sættes fokus på sammenhængen og afhængigheden mellem de landbaserede landbrugsaktiviteter og vand- og luftkvalitet. Indikatorerne inden for dette område viser således bedriftens bidrag til hhv.: - Fosforoverskuddet (kg P/ha). Reduceres fosforoverskuddet, vil der ophobes mindre i dyrkningsjorden, og dette kan på sigt medvirke til en mindsket risiko for tab til vandmiljøet. - Ammoniakfordampningen fra marken har betydning for landbrugets påvirkning af det omgivende miljø og er underlagt omfattende regulering. - Belastning anvendes som indikator for pesticidforbruget på bedriften og danner desuden basis for den danske pesticidafgift. Resultaterne herunder viser bedriftens bæredygtighed samt dens udvikling i forhold til indikatorerne inden for temaet vand- og luftkvalitet.

Miljømæssige forhold i virksomheden

	Indikator	Enhed	2020	2021
Klima LKV	Emissioner pr. kg. EKM	Kg CO ₂ e	1,11	
	Emissioner pr. kg. Kød	Kg CO ₂ e	7,50	
	Samlet emission fra virksomheden ekskl. JB 11	Ton CO ₂ e	1.343	
	Samlet emission fra virksomheden inkl. JB11	Ton CO ₂ e	4.964	

Miljømæssige forhold i virksomheden

	Indikator	Enhed	2020	Sammenligningsgrundlag
Biodiversitet	Er der gennemført NaturTjek?	Ja/nej	Nej	
Vand og luftkvalitet	Ammoniakfordampning fra marken	Kg N/ha	18,8	
	Ammoniakfordampning fra stalden			
	Fosforoverskud	Kg P/ha	4,3	5,7-12 ¹
	Planteværn (Belastningstal)	B/ha	0 (Øko)	

¹ Gennemsnit for planteavlsbrug og husdyrbrug (2015-2019). Landovervågningsoplande 2019 NOVANA

Sociale forhold i virksomheden

Beskrivelse af forhold

Husdyrenes sundhed og velfærd	Arbejdsforhold og arbejdsmiljø	Socialt ansvar
Sunde husdyr er fundamentet for en høj bæredygtighed på bedriftsniveau og er derfor et væsentligt område for bedriftens bæredygtige udvikling. Eksempelvis tilstræbes et tilpas antibiotikaforbrug og en lav dødelighed. Det er også en forudsætning for en ressourceeffektiv og bæredygtig produktion samt god produktionsøkonomi og værdi i eksporten. Husdyrenes sundhed er også et væsentligt parameter ift. de andre temaer i Rapport for bæredygtig udvikling. Fx vil en god husdyrsundhed påvirke økonomien positivt, grundet en højere foderudnyttelse og færre udgifter til pasning, behandling osv. Ligeledes vil sunde husdyr bidrage positivt til miljøbelastningen, idet der produceres en større mængde fødevarer pr. forbrugt ressource.	Arbejdsforhold er her dækkende for forholdene vedrørende relationen mellem arbejdsgiveren og de beskæftigede. Relationen mellem arbejdsgivere og lønmodtagere er en hjørnesten i den bæredygtige udvikling i landbruget, da denne relation kan være udslagsgivende for gennemførelsen af mange andre forbedrende tiltag. Sikre og stabile arbejdsforhold er grundlaget for, at bedriften som helhed kan udvikle, igangsætte og implementere de tiltag, der skaber en vækst i balance på alle andre parametre. Resultaterne her er hentet ved at spørge virksomhedens medarbejdere samt ledelsen i virksomheden. Det skal derfor understreges at disse svar naturligvis er subjektive og skal behandles derefter.	En del af landbrugsvirksomhedens sociale ansvar, handler om at skabe relationer til det omgivende samfund, ved at være åbne og imødekommende. Der handler om at tage ansvar for de mennesker der står udenfor arbejdsmarkedet, ved at tilbyde fleksible arbejdspladser med forståelse og respekt for den enkelte medarbejders mulighed for arbejde, hvad enten det er fysiske eller psykiske udfordringer. Ligeså handler det om at tage ansvar for fremtidens landmænd, ved at tage elever, studerende mv. ind i virksomheden.

Sociale forhold i virksomheden

	Indikator	Enhed	2020	Sammenligningsgrundlag
Dyrevelfærd	Kodødelighed	Pct.	3,20	3,9 ¹
	Kalvedødelighed	Pct.	6,00	7,3 ¹
	Nyinfektionsprocenten (kvæg)	Pct.	19	13 ¹
	Celletal, mejeri	Celler pr ml. mælk	215	215 ¹
	Hjerteordningen	0,1,2,3	2	
Socialt ansvar	Tage ansvar for dé, der står udenfor arbejdsmarkedet	Antal årsværk på tilskudsordninger eller lignende	0	
	Uddanne fremtidens landmænd, ved at tage praktikanter, elever og studerende ind	Antal praktikanter, elever og studerende	2 elever, praktikanter	

¹ Gennemsnitsværdier for sammenlignelige bedrifter i DMS (Gennemsnittet er beregnet pba. Data fra mellem 282-297 bedrifter)

Sociale forhold i virksomheden

	Indikator	Enhed	2020	2019
Arbajdsforhold og arbejdsmiljø	Vi har ordnede ansættelsesforhold for vores medarbejdere	1 Nej 2 I lav grad 3 I nogen grad 4 I høj grad 5 I meget høj grad	4	4
	Vi bruger de lovpligtige indsatser for arbejdssikkerhed som afsæt for hele tiden at forbedre sikkerheden		4	3
	Vi forebygger arbejdsulykker og følger op, hvis der sker en ulykke eller en nærvæd-ulykke		4	3
	Vi informerer om og involverer medarbejderne i virksomhedens drift og udvikling		4	3
	Vi har fokus på sundhed og trivsel i den daglige ledelse og drift af virksomheden		3	4
	Ulykker i virksomheden	Antallet af ulykker	0	0
	Sygdom og arbejdsskader	Antal sygedage	0	0
	Uddannelse eller anden kompetenceudvikling	Antal dage pr. medarbejder afsted	5	-

A photograph of two women standing in a field of tall, golden-brown grain. The woman on the left has blonde, curly hair and is wearing a brown vest over a white long-sleeved shirt and grey jeans. She is pointing her right hand towards the horizon. The woman on the right has brown hair tied in a bun and is wearing a dark blazer over a white shirt and dark jeans. She is holding a tablet computer in her right hand. A dark blue bag is slung over her shoulder. The background shows a line of trees under a cloudy sky. A semi-transparent teal banner is overlaid across the middle of the image, containing the title text.

Forhold i virksomhedens virksomhedsledelse

Beskrivelse af forhold

Virksomhedsledelse	Compliance
God ledelse, herunder strategiarbejde, personaleledelse, risikoafdækning og organisering m.m., er alle vigtige aktiviteter for en modstandsdygtig, tilpasningsdygtig og udviklingsorienteret landbrugsbedrift. Ledelse af bedriften er et nødvendigt fundament for at kunne identificere og prioritere ressourcer og handlinger, der bidrager til bedriftens bæredygtige udvikling. Ledelse er dermed et afgørende og væsentligt element i en bedrifts bæredygtige udvikling. Resultaterne her er hentet ved at spørge virksomhedens interessenter samt ledelsen i virksomheden. Det skal derfor understreges at disse svar naturligvis er subjektive og skal behandles derefter.	Arbejdsforhold er her dækkende for forholdene vedrørende relationen mellem arbejdsgiveren og de beskæftigede. Relationen mellem arbejdsgivere og lønmodtagere er en hjørnesten i den bæredygtige udvikling i landbruget, da denne relation kan være udslagsgivende for gennemførelsen af mange andre forbedrende tiltag. Sikre og stabile arbejdsforhold er grundlaget for, at bedriften som helhed kan udvikle, igangsætte og implementere de tiltag, der skaber en vækst i balance på alle andre parametre. Resultaterne her er hentet ved at spørge virksomhedens medarbejdere samt ledelsen i virksomheden. Det skal derfor understreges at disse svar naturligvis er subjektive og skal behandles derefter.

Forhold i virksomhedsledelsen

	Indikator	Enhed	2020	2019
Virksomheds ledelse	Vi har en nedskrevet strategi for virksomheden, der sætter retning for dens udvikling	1 Nej 2 I lav grad 3 I nogen grad 4 I høj grad 5 I meget høj grad	4	4
	Vi anvender aktivt vores strategi i ledelsen af virksomheden		4	4
	Vi anvender driftsbudget for planlægning og opfølgning		4	3
	Vi har planer for at sikre den fortsatte drift ved kritiske nedbrud og truende kriser		5	4
	Vi søger inspiration og sparring fra personer udenfor virksomheden		4	3
	Vi er åbne og imødekommende om vores virksomhed		4	4

Forhold i virksomhedsledelsen

	Indikator	enhed	2020	Sammenligningsgrundlag*
Compliance	Bemærkninger, anmærkninger o.l. fra offentlige myndigheder, samarbejdspartnere mv.	Antal	Nej	
Økonomi	Afkastningsgrad	%	2,6	Økologiske bedrifter 3,0 %
	Soliditetsgrad	%	16,5	Økologiske bedrifter 21,4 %
	Fremstillingspris	Kr./kg EKM	3,18	Økologisk stor race 3,17

* Landsgennemsnit 2020

Anvendt praksis

På de foregående sider rapporteres indikatorer for bedriftens bæredygtige udvikling indenfor seks områder. Områderne er listet overfor. Indikatorerne er anbefalet i en ESG kontekst, og er udpeget i projektet *Virkemidler til en handlingsorienteret bæredygtig landbrugsproduktion*.

En landbrugsbedrifts bæredygtige udvikling er kompleks, og derfor varierer indikatorerne også i vid udstrækning, hvad angår værdi og form, eksempelvis fra decimaltal til geografiske kort.

For valget af indikatorer har vi tilstræbt at:

- de er de væsentligste indikatorer for bæredygtig udvikling
- de er mulige at indsamle data og dokumentation for
- de kan reproducere og kan derved kontrolleres.

Rapporten giver bedriften mulighed for at vise udviklingen over tid for de enkelte indikatorer. Der kan være flere årsager til at en bedrift ændre status på en eller flere indikatorer. Fx. ændringer i sædskiftet, ændringer i markedsforhold eller andre udefra kommende faktorer.

Rapporten egner sig ikke til benchmarking mellem bedrifter.

Område	Kort beskrivelse
Virksomhedsledelse	Ledelsens evne til at skabe en tilpasningsdygtig og udviklingsorienteret bedrift
Arbejdsforhold	Bedriftens evne til at skabe sikre, stabile og udviklende arbejdsforhold for bedriftens medarbejdere
Klimapåvirkning	Bedriftens evne til at reducere klimagas-emissioner
Biodiversitet og natur	Bedriftens evne til at beskytte levesteder for truede og sjældne arter
Vandmiljø og luftkvalitet	Bedriftens evne til at beskytte det omgivende miljø mod næringsstoffer og miljøfremmede stoffer.
Husdyrenes sundhed	Bedriftens evne til at sikre et højt sundheds- og velfærdsniveau for husdyrene.